

Stemmer fra Egypt

Jesu barndomsland

stefanus
alliansen

Kjære leser!

Denne lille boken som du nå holder i hånden, er vår hilsen til deg fra den forfulgte kirke.

Vi lar den koptiske kirke og biskop Thomas være de forfulgtes stemme denne gangen. Gjennom to årtusener har kristne i Egypt latt sine stemmer lyde fra ørkenen.

Vi håper du vil låne øre til deres stemmer og ta imot denne lille hilsenen fra oss i Stefanusalliansen. Vårt motto er «sammen for de forfulgte». Takk for din støtte til forfulgte kristne!

Med vennlig hilsen
Stefanusalliansen

Gisle Skeie

kommunikasjons- og markedschef

Biskop Thomas

er koptisk-ortodoks biskop med sete i bispedømmet El-Qusia i Øvre Egypt. Han er en uredt talsmann for sosial rettferdighet og tros- og livssynsfrihet. Biskop Thomas mottok Stefanusprisen i Oslo i 2005. Siden den gang har han deltatt på en rekke arrangementer i Norge.

Anastasia

Ute i ørkenen mellom Aleksandria og Kairo finner vi Anastasia. Det er et kurs- og utviklingscenter som biskop Thomas har bygget opp, blant annet med midler fra norske givere. Her får ubemidlede ungdommer fra Øvre Egypt opplæring i sin kristne tro, de får styrket sin koptiske identitet, yrkesrettet opplæring og grunnleggende hjelp til å klare seg i samfunnet. På samme område ligger også retreatsenteret Anafora Farm, som mange nordmenn har besøkt.

Tema:
Korset

Søster Passioneia

er fra bispedømmet El-Qussia i Øvre Egypt. Der arbeider hun i bispegården hos biskop Thomas.

Livet som nonne er hektisk, for det er mange som trenger henne. Men hun har et rolig vesen, og hun synes det er fantastisk å få tjene Gud på denne måten.

Når vi spør om hvorfor hun ble nonne, svarer hun at hun har visst siden hun var en liten jente at det var dette hun ville.

Faren hennes døde tidlig. Han var prest hos biskop Thomas, og Passioneia har vokst opp i bispegården i El-Qussia, der biskop Thomas har vært en farsfigur for henne i mange år.

Moren og broren hennes liker godt at Passioneia har valgt dette livet. Selv om hun er glad for valget sitt, innebærer det også et offer. Hun kan aldri gifte seg og stifte familie. Og i et samfunn der kopterne møter mange vanskeligheter, er det et tøft veivalg å vie hele sitt liv til Jesus.

Til ettertanke:
Korset

I Norge er det sjelden langt mellom kirkespirene. Kristendommen ligger innbakt i den norske kulturen og tradisjonen. Likevel har du sikkert opplevd at det iblant kan være både utfordrende og ensomt å være kristen.

Jesus sier: «Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og ta sitt kors opp og følge meg.» (Mark 8,34.)

Hva betyr det i Norge, i vår tid, å «ta sitt kors opp»? Hva innebærer det for deg?

For søster Passioneia innebærer det å bli nonne i den koptisk-ortodokse kirken. Det betyr at hun ikke kan gifte seg og at hun har viet hele sitt liv til å være et redskap for Gud.

Hvorfor må det «koste noe» å følge Jesus?

Bønn

Jesus Kristus,
du bar ditt kors
synlig for hele verden
og ble vår Frelser.

Nå ber jeg for alle
som **bærer sitt kors**
uten at noen ser dem.

Du vet hvem de er.
Takk for at **du ser**.

Vis meg hvordan også jeg
kan ta opp **mitt kors**,
og gå du foran meg, alltid.

I glede og motgang
vil jeg **følge deg**,
Jesus Kristus.

Amen

Tema:
Språket

Fader lostos

er lærer i koptisk språk ved Anastasia. Han er prest i El-Qussia sør i landet, men er ofte på Anastasia for å undervise. «Språket er en viktig del av vår kristne identitet,» sier han. «Jeg takker Gud for at vi har Anastasia, hvor vi får ro og konsentrasjon over undervisningen.»

Allerede i år 700 ble det forbudt å bruke koptisk språk i offentlige dokumenter. I dag er språket kun i liturgisk bruk. «Jeg spør alltid elevene om hvorfor de vil lære mer om det koptiske språket,» sier fader lostos.

«Mange svarer at de føler at arabisk ikke er deres eget språk. Det handler om identitet og røtter. Siden koptisk er i levende bruk under gudstjenesten, vil mange unge lære mer, også om sin egen historie.»

Anna og Miriam er to av studentene som følger undervisningen hans. «Vi elsker å komme til Anastasia og få lære om vår kultur og vårt språk,» sier Anna. «Jeg kommer fra enkle kår i El-Qussia,» skyter Miriam inn. «Å få komme hit er en stor oppmuntring! Språket er en viktig del av vår koptiske identitet.»

Til ettertanke:
Språket

Du har en dialekt. Du snakker på en bestemt måte. Du har ord, uttrykk og tonefall som kjenne-tegner deg. Når du ringer til en venn, hører han eller hun sikkert raskt at det er deg. Kanskje trenger du ikke å si navnet ditt engang.

Språket vårt og stemmen vår forteller mye om hvem vi er. Og om hvordan vi ønsker å bli sett av andre. Språk er identitet.

Når vi leser Bibelen, kan vi høre Guds stemme. Men Guds identitet kan ikke stenges inne i bokstaver på dødt papir. «Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss,» skriver evangelisten Johannes.

Vil du la Gud forme din identitet? Husk å gi rom for Gud i språket ditt.

Bønn

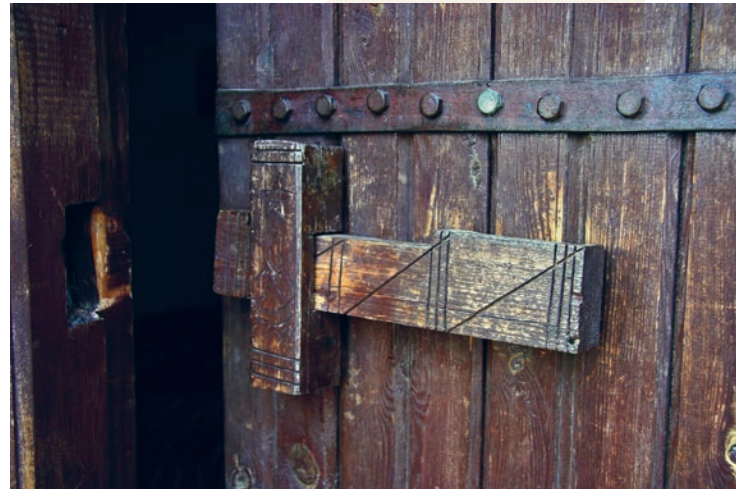
Gud, **takk** for at du har gitt oss språk og evnen til å snakke med hverandre.

Med språket kan vi dele tanker, opplevelser og følelser.

Minn oss på at vi også må lytte.
Nå vil vi høre på deg.

Vi vil lytte etter din stemme, dine ord.
Hva vil du si oss i dag?

Amen

Tema:

Arbeid og verdighet

Sally

er en av lederne for Axia-kursene. Axia betyr verdighet. «Målet er å gi unge koptiske kvinner hjelp til selvutvikling og identitetsbygging.» Kvinnene trenger å bli løftet frem i det egyptiske samfunnet. «Vi lærer dem at de er skapt i Guds bilde», forteller Sally. «Kvinnene kan oppnå mye og skape et bedre liv for seg selv og sin familie, hvis de bare får tro på at de kan.»

For koptiske kvinner er det ofte vanskelig å skaffe seg utdanning og arbeid. Som kristen ønsker Sally og de andre Axia-lederne å gi kvinnene tro på at de er en ressurs i samfunnet. De får møte kvinnelige forbilder fra Bibelen som de kan identifisere seg med. Flere hundre unge kvinner har vært innom Axia-kursene.

«Til å begynne med kan det være vanskelig å få dem med», sier Sally. «Ofte må vi reise hjem til foreldrene, og når vi forklarer dem hva Anastasia er, blir de mer positivt innstilt.»

Etter et opphold på Anastasia møtes kvinnene ukentlig i kirken hjemme i El-Qussia. «Kvinnene havner stadig i vanskelige situasjoner, og på møtene kan de diskutere problemene sine med andre. Det styrker fellesskapet og gir motivasjon for å gå tilbake til skole og utdanning, eller å finne en jobb», sier Sally.

Arbeidsledigheten er stor i El-Qussia. Det er en utfordring å finne arbeid, ikke minst for kvinnene. I El-Qussia har kirken åpnet en brudesalong som leier ut kjoler. «Vi håper å starte flere slike småbedrifter. Det er viktig at kvinnene får arbeide i trygge miljøer», sier Sally stolt.

Til ettertanke:

Arbeid og verdighet

Vår verdi måles ikke ut fra lønnslippen vår. Det er Gud som har gitt oss vårt menneskeverd, ved å skape oss.

Vi trenger et arbeid, for å få mat på bordet og tak over hodet. Arbeidet vårt gir i tillegg en positiv mulighet til egenutvikling og kreativt samspill med andre. Blant Egypts koptere er arbeidsledigheten og fattigdommen stor. Kvinnene har en ekstra utfordring ved at egyptisk arbeidsliv har liten plass for dem. Og står man uten inntekt, utenfor samfunnet, går det på verdigheten løs. Utallige koptiske familier har havnet i håpløshetens mørke kaos.

Medarbeiderne ved Anastasia forteller hver enkelt at deres verdighet hviler hos Gud: «Du er skapt i Guds bilde.»

Denne store, enkle sannheten inspirerer til å finne kreative løsninger på en håpløs livssituasjon.

Skaperkraftene erobrer kaoset. Følelsen av verdighet skaper nye rom for arbeid og livsutfoldelse. For de fleste er det en dyp sammenheng mellom livsglede og arbeidsglede. Men den aller dypeste gleden finner vi her: Vår verdighet hviler hos Gud.

Bønn

Himmelske Far,
Du skapte oss i ditt bilde,
med kreative evner.

Gi oss mot og styrke
både til å være oss selv
og gi rom for hverandre.

Takk for at vi får utfolde oss
og bruke våre evner
i samspill med andre.

Gi mot og styrke til alle dem
som faller utenfor
i samfunn og arbeidsliv.

Amen

Tema:

Bønn og meditasjon

Biskop Thomas

kaller bønnen for «pulsslaget i den koptiske kirke». Det gjelder både for munkene i ørkenklostrene og for barna som ber sine bønner i søndagskolen i El-Qussia. Respekten for kirkerommet, ritualene og kirkeåret innprentes i barnesinnet og fester kopternes røtter dypt i tradisjonen.

Biskop Thomas er en åndelig leder og medvandrør som ønsker å ta hånd om de svakeste i sitt bispedømme. Samtidig er han en inspirator for koptisk ungdom. Men Egypt tømmes for kristne. «Jeg ønsker å gi mitt bidrag til å motarbeide dette», sier biskop Thomas. «Ved å stimulere koptisk ungdom til å ha tro på sitt eget land, sin egen kirke og sine egne muligheter, kan de prege fremtidens Egypt på en god måte.»

Klosterbevegelsen og inspirasjonen fra ørkenfedrene og ørkenmødrene spredte seg til det

kristne Europa i middelalderen. Denne gamle fornyelsesbevegelsen har tatt seg opp igjen i vår tid, også i Norge.

Biskop Thomas sier: «Når dere møter oss, kopterne, så ikke la fokus være på dogmatikk og meninger, men på praksis, erfaring og identitet. I Europa opplever dere i disse tider et religiøst mangfold uten sidestykke i deres egen historie. Kanskje vi koptere kan lære dere noe om troens røtter?»

Han sier: «Vi kristne har bodd langs Nilens bredder i to tusen år. Gjennom forankring i koptisk kultur og tradisjon vil vi overleve. Hvis treet har solide røtter, vil det bli stående når vinden kommer.»

Til ettertanke:

Bønn og meditasjon

Retreat er et engelsk ord som har funnet en naturlig plass i norsk kristenliv. Det betyr å trekke seg tilbake. Det handler om bønn, meditasjon, stillhet. Om å være alene med Gud. Når vi jevnlig trekker oss tilbake, får vi også kraft til å være enda sterkere til stede i hverdagen vår, blant våre medmennesker.

Kanskje kan man si at det er gjennom en form for tilbaketrekning – i betydningen bønn, sang, liturgi og tradisjon – at den koptiske kirke har overlevd? Ved å fastholde sin egenart og tradisjon, har den bestått gjennom århundrenes stormer. Til tross for at de har vært et undertrykt folk i sitt eget hjemland.

Det forteller oss at bønn, meditasjon og tradisjon ikke handler om å forsvinne, flykte, bli borte for verden. Tvert imot handler det om å finne den rette utrustning til å møte livets utfordringer.

Det finnes en spennende og livgivende dynamikk i vår kristne tro, mellom tilbaketrekning og aktivitet, mellom stillhet og samtale, mellom bønn og handling.

Bønn og handling. To sider av samme sak.

Bønn

Hellige, treenige Gud, du skapte oss til stillhet og til å **søke deg** i tausheten.

Og du skapte oss med hender til å gjøre **gode** gjerninger og føtter til å gå **en ekstra mil**.

La vår stillhet være **fylt av deg**.

La våre hender og føtter være redskaper for din vilje.

Velsign oss, Gud Fader, velsign oss, Guds Sønn, velsign oss, Gud, du hellige Ånd.

Amen

Be for oss!

«Mest av alt trenger vi forbønn!» Dette får vi ofte høre når vi snakker med forfulgte kristne. «Vi trenger å vite at dere ber for oss, at vi ikke er glemt.» Om ett lem lider, så lider hele legemet. Bibelen oppfordrer oss til å stå sammen med våre forfulgte trossøsken i bønn. Her er en bønn du kan be:

Bønn for de forfulgte

Jesus Kristus, du som ble korsfestet, bind sammen ditt folk i hele verden.

Beskytt dem som forfølges, og vær nær hos dem som lider.

Du som er de rettsløses forsvarer og som hører de forfulgtes rop:

Gi oss vilje og visdom til å hjelpe, og gjør oss trofaste i bønnen.

Hold din kirke oppe ved korsets kraft, og styrk oss alle i den tro som seirer.

Amen

Kort om Egypt

Hovedstad: Kairo | **Folketall:** Ca. 89 mill. (2016) | **Styreform:** Republikk. Hosni Mubarak ble kastet som president under revolusjonen i 2011. Etter mye politisk uro har Abdel Fattah El-Sisi vært president siden 2013. | **Religion:** Muslimer 90% (i hovedsak sunni), koptiske kristne 9%, andre (bl.a. jøder og bahai) 1%.

Stefanusalliansen i Egypt

Stefanusbarna

Mamma Maggie leder et enormt arbeid blant koptiske kristne på «søppelfjellet» i Kairo. Et femtitalles barnehager står sentralt i arbeidet, men de gir også støtte til utdanning, helsetilbud og hjemmebesøk. Med seg har hun rundt 3000 medarbeidere, hvorav mange en gang selv har fått hjelp av Mamma Maggies arbeid til å klare seg i samfunnet. Stefanusalliansen har støttet Stefanusbarna siden 2005.

Anastasia

er biskop Thomas' arbeid for koptisk ungdom i El-Qussia og ved Anastasia yrkesskole. Her gis det praktisk yrkesopplæring, dessuten undervisning i kristen tro, koptisk språk og menneskerettigheter.

I tillegg samarbeider Stefanusalliansen med den egyptiske menneskerettighetsorganisasjonen HOTEK. Vi engasjerer oss også for enkeltpersoners rettigheter gjennom appellaksjoner og informasjonsarbeid.

Bli med

– sammen for de forfulgte!

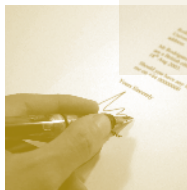
Be for mennesker, kirker, land og prosjekter. Du kan få aktuelle bønneemner på e-post ukentlig eller i Magasinet Stefanus.

Gi – Forkjemper er navnet på Stefanusalliansens faste givertjeneste.

Faste gaver gir økt forutsigbarhet og lave administrasjonskostnader. Meld deg på her: www.forkjemper.no

Protester – Bli en av Stefanusalliansens 6 000 appellvenner! Cirka én aksjon i måneden. Nå kan du være appellvenn med SMS (send ROP til 2377 – kr. 20,- per aksjon).

Les – Magasinet Stefanus gir god informasjon. Syv blader i året. Abonnementet er gratis.

Påmelding på våre nettsider:
www.stefanus.no

Stefanusalliansen

er en misjons- og menneskerettighetsorganisasjon med særlig fokus på trosfrihet. Under mottoet «sammen for de forfulgte» arbeider vi for å formidle støtte, omsorg og praktisk hjelp til mennesker og kirker verden over som forfølges eller undertrykkes på grunn av sin tro.

Det er også en viktig oppgave for Stefanusalliansen å informere bredt i Norge om trosfrihetsproblematikk og forfølgelse.

Stefanusalliansen samarbeider tett med lokale kirker, organisasjoner og enkeltpersoner som kjenner sitt land og de kristnes situasjon godt. Virksomheten er rettet inn mot muslimske eller kommuniststyrte land i Asia og Midtøsten, samt tidligere kommuniststyrte land i Europa.

Besøksadresse: Trondheimsveien 137 | **Postadresse:** Postboks 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo | **Tlf.:** 23 40 88 00 | **E-post:** post@stefanus.no
Nettsider: www.stefanus.no | **Gavekonto:** 3000 14 57922

Utgiver: Stefanusalliansen 2016 (første utgave 2010)

Redaksjon: Gisle Skeie, Marianne Haugerud og Runa Riksaasen

Layout: Bendik Kråvik Schøien, TYDE (www.tyde.no)

Foto: Pål Brenne og Stefanusalliansen

Forsidefoto: Pål Brenne (motiv fra Anafora)

Da de var dratt bort, viste Herrens engel seg for Josef i en drøm og sa: «Stå opp, ta med deg barnet og barnets mor og flykt til Egypt, og bli der til jeg sier fra! For Herodes kommer til å lete etter barnet for å drepe det.» Han sto da opp, tok barnet og moren med seg og dro samme natt av sted til Egypt. Der ble han til Herodes var død. Slik skulle det ordet oppfylles som Herren har talt gjennom profeten: Fra Egypt kalte jeg min sønn.

Matt 2,13-15